

JAVNA tribuna

GLASILO SZDL OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

Leta 1975 je glasilo prejelo srebrno priznanje Osvobodilne fronte, leta 1985 pa bronasto plaketo občine Ljubljana-Šiška • Izhaja mesečno v nakladi 33.000 izvodov • brezplačno.

V teh, še zadnjih vzdihljajih poletnih dni, smo tudi mi v tej prvi jesenski številki želeli biti še nekoliko dopustniški, vendar se je nabralo že toliko žgočih tem, da se jim nismo mogli izogniti.

Denimo v prenekaterih delovnih organizacijah v naši občini so morali krepko zaviti rokave, da bi polletno slabo gospodarjenje čimprej izboljšali. A žal se je zgodilo prav nasprotno. Delavci so se resda potili, a rdečih števil se niso znebili. Dvanajstim že kar kroničnim izgubam, se je zdaj pridružilo še 17 novih.

Delavci so nezadovoljni. Komaj so se znebili denarnih skrbi, kako bodo dopustovali, otrokom nakupili drage šolske potrebščine, že se morajo ukvarjati z vsakdanjimi, kako v tem hiperinflacijskem času preživeti. Najbolj seveda občutijo dirko cen pri vsakdanjih nakupih hrane — te sicer elementarne dobrine za preživetje.

V stiski in bojazni, da jih bodo po novem ekonomskem sistemu celo odpustili, delavci pogosto stavkajo ali izsiljujejo sestanke.

Besed in obljub je veliko zlasti tistih, da bo treba v takšnem podjetniškem sistemu zasnovati tudi prave, domišljene in pametne socialne programe.

A le teh ni od nikoder. Kdo jih bo pripravil?

Sindikati, ki je v funkciji zaščite delavca, se prenavlja in ima zdaj največ opravka sam s sabo. Pravno in ustavno podlago v smislu svobode in samostojnosti v novem političnem sistemu in s tem predpogoj učinkovitosti, si je sindikat v vsesplošni podpori v javni razpravi že pridobil z novimi predlogi slovenske ustave, ki jo bomo sprejemali v Skupščini Slovenije, 27. septembra.

Ustavne spremembe bodo kot vse kaže dodobra spremenile naše življenje in obnašanje. Nanje čaka tudi socialistična zveza. Saj bodo ustavne spremembe narekovale tudi spremembe volilne zakonodaje. Pohiteti morajo z evidentiranjem, tako za nosilce v skupščinski sistem kakor tudi za člane delegacij, če želijo spomladi leta 1990 volitve izpeljati.

V tem še vedno nemirnem političnem ozračju, ko je prerekanj in očitkov na dolge razdalje še vedno veliko, so se streznili slovenski komunisti, ki se na prerekanjih ne mislijo izpavati več. Konkurenco imajo in z njo se je zdaj treba spopasti. Zato so naši šiški komunisti vse svoje moči usmerili v program, ki naj bi nas vendarle popeljal iz krize.

ZA BOLJŠE IN KVALITETNEJŠE ŽIVLJENJE ČLOVEKA, v katerem bodo vztrajali na treh osnovnih izhodiščih, svobodi in ustvarjalnosti, demokraciji in enakosti v različnosti. Zda o njem razpravljajo v osnovnih organizacijah zveze komunistov, kjer potekajo delno programsko volilne konference občinske organizacije ZKS Ljubljana-Šiška.

Nekoliko manj spodbudni pa so bili v poletnih mesecih odmevi, točneje rezultati podpisovanja Temeljne listine Slovenije 1989, ki nas obvezuje, da v jasni obliki tudi s podpisom te listine izrečemo svojo voljo, iz katere bodo sledila naša prihodnja dejanja. Zato so se na republiški konferenci SZDL odločili, da jo bodo znova ponudili krajevnim. Podpisovanje bo, tako kot doslej, organizirano na sedežih krajevnih skupnosti.

[Handwritten signature]

Ustava — zaključna faza

Dopustniški čas je za nami, pa kljub temu nekateri nismo pozabili na pomembno in odgovorno delo, ki so ga morali nekateri v tem času opravljati. V mislih imamo oblikovanje predloga ustavnih dopolnil, ki naj bi jih sprejeli še v tem mesecu. Prav je, da vas preko našega glasila seznanimo, kako je javna razprava prispevala oziroma bo prispevala k oblikovanju dokončnih rešitev. Moramo namreč posebej poudariti, da ustavna komisija te dni intenzivno dela, zato se bomo v tem prispevku omejili predvsem na tiste rešitve, ki izhajajo iz delovnega besedila predloga amandmajev k ustavi SR Slovenije. Po tem, ko bodo amandmaji v skupščini sprejeti, pa bomo, če bo to seveda potrebno, o njih ponovno spregovorili.

Brez pretiravanja lahko rečemo, če primerjamo nove ustavne rešitve z osnutkom amandmajev, da je storjen kvaliteten premik, še zlasti z vidika upoštevanja kritične in ustvarjalne javne razprave o posameznih rešitvah. Ustavna komisija je upoštevala predvsem tiste predloge, ki so dali večinsko podporo variantnim rešitvam oz. vztrajali pri tem, naj bi bila ustava čimbolj jedrnata, jasna in ne obravnavala vprašanj, ki bi jih bilo možno rešiti z zakonom. Tokrat bomo morali priznati, da smo prav storili, ko smo se vključili v javno razpravo in tako dali svoj prispevek k ustavnim amandmajem.

Le na kratko vas bomo opozorili na nekatere bistvene spremembe in novosti v primerjavi z osnutkom amandmajev.

Nedvomno se še spominjate, da je bila zelo živahna razprava o temeljnih načelih ustave in da so mnogi predlagali njihovo črtanje oziroma bistveno skrajšanje ali celo nadomestitev s kratko preambolo. Komisija je tem predlogom prisluhnila, zato so predlagane določene spremembe tudi v tem delu slovenske ustave. Posebej naj opozorimo na načelo, ki poudarja enakopravnost vseh oblik družbene lastnine, torej odpravlja izključujočo vlogo produkcijskih sredstev v družbeni lastnini. Nič manj ni pomembno načelo, da so poleg dela tudi sredstva podlaga za prilaščanje rezultatov dela in za upravljanje družbenih sredstev. V enakopravni položaj so postavljene vse organizacije in gibanja, ki se zavzemajo za humane odnose med ljudmi, zato ZK ni več opredeljena kot vodilna idejno-politična sila.

Ne le v slovenskem, temveč tudi v jugoslovanskem prostoru so bile mnoge rešitve, ki jih je vseboval osnutek amandmajev in delovno besedilo predloga, deležne posebne pozornosti. To še posebej velja za tiste rešitve, ki krepijo državnost republike Slovenije, temeljne svobodine in pravice človeka, demokratičnost ter pravno državo. Kljub nekaterim kritikam, izračenim v drugih republikah in AP, se vztraja pri tistih ustavnih dopolnilih, ki poudarjajo pravico slovenskega naroda do samoodločbe ter njegovo pravico, da svobodno odloča o svojem delu in rezultatih dela ter prosto razpolaga z naravnimi bogastvi in naravnimi viri.

Nadaljevanje na 3. strani

Do konca leta bomo izdali še tri številke našega glasila. 8. številka bo izšla 25. oktobra, 9. 23. novembra in 10. 21. decembra 1989.

IZ VSEBINE

• 17 novih izgubarjev v Šiški	str. 2
• Iskra Avtomatika — Divji ples zgubarske epidemije	3
• Bo Vodnikova domačija ostala takšna, kot jo želimo?	6

TEMELJNA LISTINA SLOVENIJE 1989 znova v podpisovanju

POZIVAMO VSE OBČANE, DA JO S SVOJIM PODPISOM PODPREJO

Slovenci, Italijani, Madžari in drugi državljani Socialistične republike Slovenije, podpisniki te listine, izjavljamo in sporočamo, da:

1. Hočemo živeti v demokratični državi suverena slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije, utemeljeni na človekovih pravicah in državljanskih svoboščinah. V njej si zagotovimo: svobodno delo, prava in samostojnost civilne družbe; svobodno združevanje in politični pluralizem; demokratične volitve; enakopravnost vseh manjšin; svobodo vseh oblik na ravni omejitvami uravnovešenega gospodarskega razvoja; povezanost z Evropo in s svetom.
2. Živeli bomo samo v taki Jugoslaviji, v kateri bo zagotovljena suverenost ter trajna in neodtujljiva pravica do samoodločbe narodov, enakopravnost vseh narodnosti in manjšin, ki bo spoštovala in varovala različnost vseh, kjer bomo življenjsko pomembne skupne zadeve urejali po načelu soglasja, in samo v takem samoupravnem socializmu, kjer bodo zahteve te listine v celoti upošteevane.
3. Nočemo živeti v takšni državni skupnosti, kjer ni zagotovljeno spoštovanje ustave in zakonov in s tem človekovih in narodnostnih pravic, kjer bi bili podvrženi političnemu monopolu ali nacionalni nadvladi, gospodarskemu izkoriščanju ali drugim vsiljenim oblikam političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

S svojimi podpisi se predlagatelji in podpisniki te listine zavezujejo, da bomo vztrajali pri njenih načelih. Obvezujemo vse v Socialistični republiki Sloveniji, ki jim je podeljena legalna moč, da pri ustavnih reformah ter pri vsem političnem delovanju v Sloveniji in v SFR Jugoslaviji uveljavijo to skupno ljudsko voljo.

Podpisovanje je organizirano na sedežih krajevnih skupnosti

Tudi letos vlak bratstva in enotnosti

Kljub nekaterim pomislekom, kako bodo vplivale politične razmere in zdrahe med obema republikama na že utrjene prijateljske vezi stekane v drugi svetovni vojni med preganjanimi Slovenci in Srbi, bo 12. oktobra iz Jesenic, Maribora in ljubljanske železniške postaje odpeljal že tradicionalni vlak „Bratstva in enotnosti“ s približno 1250 potniki, katerih cilj so Titovo Učice, Valjevo in Kraljevo, vlak pa se bo ustavil tudi v Beogradu, kjer bo na topičerski postaji krajši postanek in nagovor udeležencem.

O poteku priprav in spremljanju čih prireditvah vlaka prijateljstva je bilo tudi govora na zadnji seji koordinacijskega odbora na medobčinski konferenci SZDL ljubljanske regije, seje pa so se udeležili tudi nekateri veterani vlaka, ki je že desetletja most sožitja med bratskim narodom Srbije in Slovenije, s to tradicijo pa naj bi nadaljevali tudi v prihodnje.

Kot smo že uvodoma zapisali, so se na seji slišala tudi različna mnenja, kot denimo, ali ne bi bilo bolje prestaviti vlak prijateljstva v mirnejše čase. Napeto ozračje med obema republikama bi bilo tudi lahko za

povod morebitnim provokacijam, zlasti v Beogradu, kjer je predviden postanek vlaka in sprejem za udeležence. V Beogradu in Valjevu zagotavljajo, da bodo preprečili vsakršne poskuse provokativnih izpadov, kar potrjuje tudi pisno zagotovilo OK SZDL Valjevo, ki obenem poziva udeležence kljub nestabilnim razmeram k strpnosti in ohranjanju prijateljskih vezi.

Ob tem je treba poudariti, da se obe strani zavzemata, da vlak Bratstva in enotnosti ne bi bil politična manifestacija, kar bi gotovo škodovalo tako enim kot drugim, z druge strani pa ne gre prezreti dejstva, da bo vodja manifestacije predsednik republiške konference SZDL Jože Smole, ki je bil lep čas tarča napadov v Srbiji, in da so zadnji dogodki v Beogradu nekatere odvrnili od potovanja v Srbijo.

O sklepnih pripravah bodo govorili še na republiški konferenci SZDL in koordinacijskem odboru in tedaj bo tudi znano število potnikov in vsebina spremljajočih prireditvev od 12. do 16. oktobra, ko se bo vlak prijateljstva vrnil v Ljubljano, oziroma Jesenice in Maribor.

Jože Čurin

Bodimo solidarni pri odpravljanju posledic neurij!

Katastrofalno neurje v mesecu juliju je močno prizadelo severovzhodno Slovenijo, zlasti Haloze, južno Pohorje, Kozjansko, Posavje in Pomurje, v avgustu pa področje Laškega in to najbolj KS Breze in KS Marija Gradec, torej manj razviti kozjanski del te občine. Neurje je povzročilo večtisočimilijardno škodo, ki je ne bo mogoče odpraviti le z rednimi solidarnost-

nimi sredstvi! Zato Socialistična zveza poziva občane, da tudi oni s prostovoljnimi denarnimi prispevki pomagajo omiliti nastalo situacijo.

V ta namen so odprti naslednji žiro računi: ž.r. Rdečega križa Slovenije, št. 501001-678-51579 „za prizadete ob neurju v severovzhodni Sloveniji“

— ž.r. občine Ptuj, št. 52400-743-41021

— ž.r. občine Laško, št. 50710-662-224

Skupaj pokažimo, da bomo združeni v solidarnosti kos tudi tej naravni ujmi!